

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Р. ШЕЛУДЬКО
“ 31 ” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБ 2.9 «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Рівень вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Освітньо-професійна програма

Факультет обліку і фінансів

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

07 «Управління та адміністрування»

071 «Облік і оподаткування»

«Облік і оподаткування»

Харків – 2020

Робоча програма дисципліни «Фінанси підприємств» для здобувачів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування».

«31» серпня 2020 р. 16 с.

Розробник: **Скоромна О.Ю.** доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук.

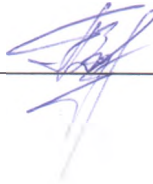
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри фінансів.
Протокол від «26» серпня 2020 р. № 1.

Завідувач кафедри фінансів, професор
«26» серпня 2020 р.

 О. ОЛІЙНИК

Схвалено навчально-методичною комісією факультету обліку і фінансів.
Протокол від «31» серпня 2020 р. № 2.

Голова навчально-методичної комісії
факультету обліку і фінансів,
к.е.н., доцент

 О. ГОРОХ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Вибіркова	
	Спеціальність <u>071 «Облік і оподаткування»</u>		
Модулів – 3	Освітньо-професійна програма <u>Облік і оподаткування</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2			
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 46	Освітній рівень підготовки: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти	Лекції	
		16 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання дисципліни «Фінанси підприємств» полягає у формуванні системи базових знань з теорії і практики організації фінансових відносин суб'єктів господарювання, сформувати понятійний апарат для використання в практичній діяльності; надати відомості про фінанси підприємств, та їх роль у фінансовій системі держави та функціонуванні народного господарства; закласти основи для розуміння фінансових відносин у суспільстві; ознайомитися з методологією та методикою дослідження функціонування перерозподільних відносин, особливостями розрахунку узагальнених фінансових показників для макроекономічних об'єктів, зокрема держави, регіонів, галузей тощо.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» полягає в тому, щоб довести до студентів сутність фінансів підприємств, принципи їх організації і функції, особливості організації фінансів у підприємствах із різноманітними формами власності, зміст і завдання фінансової роботи в підприємствах; сутність грошових коштів, канали їх надходження, порядок зберігання, витрачання й організація розрахунків за різноманітними формами; сутність фінансових результатів, їх види порядок розрахунку та розподілу; сутність податків їх класифікація, джерела сплати, порядок розрахунку та сплати до бюджету; сутність обігових активів, порядок та джерела їх формування, питання нормування та ефективності використання; сутність кредиту, його форми, види та організація банківського кредитування підприємств; питання сутності, складу, зносу та амортизації основних фондів, сутність капітальних вкладень, їх види порядок здійснення та фінансування; сутність фінансового планування, його види та характеристика, зміст та порядок складання фінансового плану підприємства; сутність фінансового стану, ліквідності і платоспроможності підприємств їх показники та методики їх розрахунку та ін.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: особливості фінансових відносин підприємств та законодавчі акти, які їх регламентують, сутність фінансових ресурсів підприємств; методів і джерел їх формування, організації фінансової діяльності підприємства; основи грошових розрахунків, адміністрування податків, взаємовідносин з ланками фінансово-кредитної системи.

вміти: визначати потреби у фінансових ресурсах підприємства, виявляти та аналізувати можливі джерела їх надходження; давати характеристику суті та порядку проведення безготівкових розрахунків підприємства; розраховувати показники рентабельності діяльності підприємства та давати оцінку результатам; давати власну оцінку податковій системі України; бачити позитивні і негативні сторони податкових реформ в Україні; обчислювати суму податків і зборів, які сплачує підприємство за результатами своєї діяльності; заповнювати основні типові форми фінансової звітності; дати оцінку реальному фінансовому стану досліджуваного підприємства; визначити потребу та

показники ефективності використання обігових коштів підприємства; розраховувати потребу підприємства в кредитних ресурсах та обрати оптимальну форму кредитування; визначати джерела фінансового забезпечення відтворення основних засобів та інших необоротних активів і розрахувати показники ефективності їх використання; розробляти фінансові плани та заходи щодо фінансової санації підприємства.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі у сфері бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та контролю суб'єктів господарювання або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів сучасної економічної науки і характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК05. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правочинність.

ЗК12. Здатність критично оцінювати характер впливу природних факторів на професійну і побутову діяльність індивідуумів, соціальних груп та суб'єктів господарювання.

Спеціальні компетентності:

ФК02. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних завдань в сфері обліку і оподаткування.

ФК03. Здатність проводити аналіз та оцінювання фінансово-господарської діяльності підприємств різних форм власності з метою прийняття управлінських рішень.

ФК06. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

ФК08. Вміння застосовувати знання з організації та функціонування податкової системи України у професійній діяльності для розрахунків і сплати податків, зборів і обов'язкових платежів суб'єктів господарювання.

ФК12. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням їх правомірності у сфері господарської, фінансової, страхової та інших видів діяльності з застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПРН 6. Розуміти місце і значення облікової, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств.

ПРН 8. Формувати й аналізувати фінансову і податкову звітність підприємств з метою прийняття управлінських рішень.

ПРН 11. Знати механізми функціонування податкової системи України та враховувати її особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

ПРН 14. Вміти застосовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних завдань в сфері обліку і оподаткування.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Гроші та кредит. 2. Фінанси.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

1. Фінансовий облік. 2. Банківські операції.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи організації фінансів підприємств.

Тема 1. Основи фінансів підприємств

Поняття фінансів. Фінансова система держави, її сфери. Фінансова діяльність підприємства, її зміст та напрями. Сутність фінансів підприємств. Фінансові ресурси підприємств. Організація фінансової роботи на підприємстві.

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств

Сутність грошового обороту і системи розрахунків на підприємстві. Способи і форми безготівкових розрахунків і платіжні документи. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття. Рахунки підприємств в національній та іноземній валюті та їх види. Схема відкриття рахунків підприємством. Сутність безготівкових розрахунків і їх класифікація. Форми безготівкових розрахунків та їх порівняльна характеристика. Готівкові розрахунки і їх зміст.

Тема 3. Грошові надходження підприємств

Сутність грошового потоку підприємств та його різновиди. Механізм формування грошових потоків. Методи визначення чистих грошових потоків підприємств від операційної діяльності, інвестиційної діяльності, фінансової діяльності. Види джерел грошових надходжень підприємств: внутрішні та зовнішні. Структура внутрішніх грошових надходжень: дохід від реалізації продукції; інший операційний дохід; дохід від участі в капіталі; інші фінансові доходи; інші доходи. Дохід від реалізації продукції та схема його формування.

Тема 4. Формування і розподіл прибутку на підприємствах

Прибуток як економічна категорія і результат фінансово-господарської діяльності підприємств. Сутність та схема формування балансового прибутку підприємств. Методи розрахунку планової величини прибутку від реалізації: метод прямого розрахунку; на основі показника витрат на 1 грн. продукції; економічний метод. Розподіл і використання загальної суми балансового прибутку. Схема використання чистого прибутку. Сутність і методи обчислення рентабельності. Види показників рентабельності.

Тема 5. Система оподаткування підприємств

Система оподаткування підприємств. Непрямі податки. Прямі податки. Екологічний податок та платежі за ресурси. Місцеві податки і збори. Збір для формування державних позабюджетних цільових фондів.

Змістовий модуль 2. Фінансова діяльність підприємств та її планування

Тема 6. Обігові кошти підприємств

Сутність і класифікація обігових коштів. Визначення потреби в обігових коштах. Ефективність використання обігових коштів. Сутність і класифікація оборотних активів. Система показників, що характеризують стан та ефективність використання оборотних активів. Методи визначення потреби в оборотних коштах, джерела її фінансування. Нормування оборотних активів.

Тема 7. Кредитування підприємств

Сутність, задачі, принципи кредитування підприємств. Види кредитів. Форми та види банківського кредиту. Умови кредитування підприємств та зміст кредитного договору. Сутність фінансового лізингу як різновиду кредитування. Форми та види фінансового лізингу. Товарний кредит як джерело формування оборотних коштів. Форми та види товарного кредиту.

Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств

Характеристика основних фондів підприємств та їх класифікація. Знос основних фондів та його види. Амортизація основних фондів та методи її нарахування. Фінансові показники стану, руху та ефективності використання основних фондів.

Відтворення основних фондів підприємств, його види. Просте та розширене відтворення основних фондів, його форми. Капітальні вкладення підприємств. Джерела фінансування капітальних вкладень підприємств, їх склад та структура. План капіталовкладень та їх фінансування.

Сутність та види ремонту основних фондів. Джерела фінансування поточного і капітального ремонту.

Тема 9. Фінансовий стан підприємства та його оцінювання

Сутність і задачі фінансового аналізу підприємства, його види та характеристика. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. Джерела інформації. Оцінка фінансового стану підприємства та система показників, що для цього використовується. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства. Показники оцінки рівня платоспроможності (ліквідності) підприємства. Система показників ділової активності та прибутковості підприємств. Комплексна оцінка.

Тема 10. Фінансове планування на підприємствах

Сутність, мета, задачі фінансового планування. Передумови розробки фінансового плану. Зміст складових елементів фінансового плану. Методи розробки фінансового плану.

План доходів та витрат підприємства, зміст та порядок розробки. План надходження та використання грошових коштів, зміст та порядок його розробки. Платіжний календар, особливості розробки. Бюджетування.

Тема 11. Банкрутство та фінансова санація підприємств

Сутність банкрутства та його види. Фінансово-економічні передумови банкрутства підприємств. Правові засади регулювання банкрутства підприємств в Україні. Порядок дій ліквідаційної комісії, схема ліквідаційних процедур.

Сутність санації підприємств. Умови та форми проведення санації підприємств. Розробка програми санації. Розробка проекту фінансового оздоровлення підприємств. Джерела фінансування санації підприємств. Санаційний аудит, зміст та мета. Державна фінансова підтримка санації підприємств.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	всього	у тому числі					всьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. «Основи організації фінансів підприємств»												
Тема 1. Основи фінансів підприємств	8	1	1			6	8	1				7
Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	8	1	1			6	7					7
Тема 3. Грошові надходження підприємств	8	1	1			6	8	1				7
Тема 4. Формування і розподіл прибутку на підприємствах	8	1	1			6	9		1			8
Тема 5. Система оподаткування підприємств	8	1	1			6	9		1			8
Разом за змістовим модулем 1	40	5	5			30	41	2	2			37
Змістовий модуль 2. «Фінансова діяльність підприємств та її планування»												
Тема 6. Обігові кошти підприємств	10	2	2			6	8		1			7
Тема 7. Кредитування підприємств	10	2	2			6	8					8
Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств	8	2	1			6	8					8
Тема 9. Фінансовий стан підприємства та його оцінювання	8	2	2			4	9		1			8
Тема 10. Фінансове планування на підприємствах	8	2	1			4	8					8
Тема 11. Банкрутство та фінансова санація підприємств	8	1	1			4	8					8
Разом за змістовим модулем 2	50	11	9			30	49		2			47
Усього годин - 90	90	16	14			60	90	2	4			84

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи фінансів підприємств	1
2	Організація грошових розрахунків підприємств	1
3	Грошові надходження підприємств	1
4	Формування і розподіл прибутку на підприємствах	1
5	Система оподаткування підприємств	1
6	Обігові кошти підприємств	2
7	Кредитування підприємств	2
8.	Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств	1
9.	Фінансовий стан підприємства та його оцінювання	2
10.	Фінансове планування на підприємствах	1
11.	Банкрутство та фінансова санація підприємств	1

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи студентів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: розв'язання нестандартних задач; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок в умовах виробництва.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	6
1	Основи фінансів підприємств	6
2	Організація грошових розрахунків підприємств	6
3	Грошові надходження підприємств	6
4	Формування і розподіл прибутку на підприємствах	6
5	Система оподаткування підприємств	6
6	Обігові кошти підприємств	6
7	Кредитування підприємств	6
8	Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємств	6
9	Фінансовий стан підприємства та його оцінювання	4
10	Фінансове планування на підприємствах	4
11	Банкрутство та фінансова санація підприємств	4
Разом		60

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувача навчального характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота, що охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Структура ІНДЗ: вступ, теоретичне обґрунтування, основні результати роботи та їх обговорення, висновки, список використаних джерел.

Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати 20 сторінок.

Темати ІНДЗ:

1. Сутність і функції фінансів підприємств.
2. Форми організації підприємницької діяльності.
3. Фінансові ресурси підприємств: суть, призначення, структура.
4. Джерела фінансових ресурсів підприємства.
5. Власний капітал, принципи його формування.
6. Формування статутного капіталу акціонерного товариства.
7. Зобов'язання підприємства: суть, структура, характеристика складових.
8. Активи підприємства, їх призначення та структура.
9. Необоротні активи: суть, призначення, структура.
10. Знос та амортизація основних засобів та нематеріальних активів.
11. Сутність оборотних коштів та їх організація на підприємстві.
12. Рух грошових коштів на підприємстві.
13. Формування чистого грошового потоку.
14. Витрати підприємства: зміст, призначення, структура.
15. Структура витрат на виробництво продукції, аналіз беззбитковості.
16. Валові доходи підприємств: суть, особливості визначення.
17. Валові витрати підприємства: суть, особливості визначення.
18. Формування та розподіл прибутку підприємства.
19. Фінансовий аналіз діяльності підприємств: зміст, завдання, методи.
20. Фінансова звітність підприємства, зміст та призначення.
21. Аналіз фінансового стану господарського суб'єкту.
22. Оцінка ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.
23. Фінансова стійкість підприємства та її оцінка.
24. Кредитоспроможність підприємства та механізм її оцінки.
25. Принципи організації та види грошових розрахунків.
26. Організація і форми безготівкових розрахунків на підприємствах.
27. Вексельна форма розрахунків.
28. Готівково-грошові розрахунки на підприємстві.
29. Цінні папери і фінансова діяльність підприємства.
30. Капітальні вкладення і джерела їх фінансового забезпечення.
31. Система оподаткування підприємств.
32. Податок на добавлену вартість: суть, особливості оподаткування.
33. Податок на прибуток підприємств: суть, особливості оподаткування.
34. Відрахування у фонди, пов'язані з фондом оплати праці.

- 35.Оподаткування доходів працівників підприємства.
- 36.Кредитування підприємств: необхідність, види.
- 37.Банківське кредитування підприємств.
- 38.Комерційне кредитування: суть, використання.
- 39.Лізинг: суть, види, використання суб'єктами господарювання.
- 40.Факторинг, його використання у господарській діяльності підприємства.
- 41.Облігації підприємств: визначення, види, використання.
- 42.Фінансова санація підприємства: сутність, механізм санації.
- 43.Сутність, функції банкрутства, процедура провадження справи про банкрутство.
- 44.Фінансове планування на підприємстві: мета, зміст, завдання, види фінансових планів.
- 45.Сутність, види та джерела фінансової кризи на підприємстві.
- 46.Сутність, передумови, види, форми та модель санації підприємства.
- 47.Основні джерела фінансування санації підприємства.
- 48.Сутність та процедура провадження справи про банкрутство підприємства.
- 49.Зміст, необхідність, процедура та методика проведення санаційного аудиту.
- 50.Сутність, необхідність, форми та методи державної санаційної підтримки підприємств

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словені** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття – форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних

теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

2). Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу:– індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3). Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4). Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

11. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі заліку у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені освітньо-професійною програмою.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
5	6	5	5	5	5	5	6	6	6	6		

Теми змістовного модуля 1 – Т1-Т5. Теми змістовного модуля 2 – Т6-Т11.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90–100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (75–89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60–74 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не вміє або неправильно виконує розрахунки при вирішенні практичних завдань.

Здобувач **не допускається** до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У визначені терміни студент добирає залікові бали.

Здобувач **вважається атестованим**, якщо сума балів одержаних за результати підсумкової/семестрової успішності дорівнює 60 балів за поточний і модульний контроль впродовж семестру (мінімум 35 балів) та можлива кількість балів набраних на іспиті – 40 балів.

У випадку, якщо здобувачем набрано менше 35 балів за поточний і модульний контроль, викладач повідомляє завідувача кафедри. Витяг із протоколу засідання кафедри подається декану факультету про недопущення здобувача до складання іспиту/заліку. Декан видає розпорядження про недопущення студента до складання іспиту/заліку, як такого, що *не виконав навчальний план*. Відмітка про недопущення до складання іспиту у екзаменаційній/заліковій відомості успішності робиться при наявності розпорядження декана. У день складання іспиту, студенту у відомості успішності записується – «*не допущений*». Подальша процедура ліквідації академічної заборгованості здійснюється відповідно до чинного положення.

Підсумковий контроль включає три теоретичних питання. На іспит виносяться ключові питання, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни “Фінанси підприємств”. Електронний варіант, підготовлений доцентом кафедри фінансів Скоромною О.Ю.

2. Тестові завдання з навчальної дисципліни “Фінанси підприємств”. Електронний варіант, підготовлений старшим викладачем кафедри фінансів Скоромною О.Ю.

3. Фінанси підприємств: Методичні вказівки для проведення практичних занять та виконання самостійної роботи для здобувачів за освітнім ступенем «молодший бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Уклад.: О.В. Горох, О.Ю. Скоромна – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва – 2020. – 60 с.

4. Фінанси аграрних підприємств: навч. посіб. / О.В. Горох, О.Ю. Скоромна. – Харків: ХНАУ, 2020. – 227 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Аніловська Г. Я. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
2. .Актуальні проблеми прогнозування розвитку соціально-економічних систем : монографія / за ред. О. І. Черняка, П. В. Захарченка. – Мелітополь : Видав. буд. ММД, 2019. – 456 с.
3. Бедринець М. Д. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М.Д. Бедринець, Л.П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
4. Венгер В.В. Фінанси: навчальний посібник / В.В. Венгер. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 432 с.
5. Захарченко П.В. Методи та моделі фінансового прогнозування: посібник / П.В. Захарченко, Г.П. Костенко. – Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. – 224 с.
6. Захарченко П.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / П.В. Захарченко, М.П. Гриценко. – Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. – 224 с.
7. Кремень О.І. Фінанси: навчальний посібник для ст-ів ВНЗ / О.І. Кремень, В.М. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 416 с.
8. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н.М. Любенко. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 262 с.
9. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підручник для ст-ів ВНЗ / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 504 с.
10. Теоретичні, науково-методичні та прикладні засади ефективності функціонування і розвитку підприємств : колективна монографія / за заг. ред. А. А. Жигіря. – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В, 2016. – 420 с.
11. Тюріна, Н.М. Управління фінансовою санацією підприємства: підручник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – Львів : Новий Світ - 200, 2018. – 396 с.
12. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г.Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

Додаткова

1. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003р.
2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» № 2343-XII від 14.05.1992 р.
3. Наказ Міністерства економіки України від 25 грудня 2000 року N 277 «Про затвердження Положення про порядок складання річного фінансового плану державним підприємством» Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 січня 2001 р. за N 15/5206
4. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. для самост. вивч. дисципліни — 3-тє вид., випр. і допов. — К. : Знання-Прес, 2009. — 300с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.
4. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.